

Jaarverslag 2023

VTH-taken

Inhoud

1. Ontwikkelingen 2023	4
1.1 Doel evaluatie	5
1.2 Interbestuurlijke toezicht 2023	5
1.3 Evaluatie Wabo taken 2023	5
1.4 Evaluatie APV 2023	6
1.5 Evaluatie openbare orde en veiligheid 2023	7
2. Overzicht uitvoeringstaken	8
2.1 Inleiding	9
2.2 Doel jaarverslag	9
2.3 Beleidskader en wettelijke grondslag	9
3. Doelstellingen	10
3.1 Wat wilden we in 2023 bereiken op het gebied van de Wabo?	11
Vergunningverlening	11
Doelstellingen toezicht en handhaving	12
3.2 Hoe hebben we gemonitord?	12
4. VTH-bouw en brandveiligheid	13
4.1 Wat hebben we bereikt in 2023 op gebied van de Wabo	14
4.1.1. Algemene doelstellingen	14
4.1.2. Uitvoering vergunningverlening	14
4.1.3. Resultaten toezicht en handhaving Wabo taken (milieu, bouw, RO)	15
4.1.4. Omgevingswet	16
5. Toezicht en handhaving Wabo	17
5.1. Toezicht en handhaving Wabo	18
5.2. De cijfers	18
5.2.1. Capaciteit Omgevingsrecht	18
5.2.2. Taakveld Omgevingswet	18
5.3. Prioritering BWT en Ruimtelijke ordening	19
5.3.1. Behaalde doelstelling	19
5.3.2. Brandveiligheid	19
6. Wabo vergunningverlening	21
6.1. Wabo Vergunningverlening	22
6.2. Loketfunctie	22
6.3. Capaciteit vergunningverlening 2023	22
6.3.1. Verzoeken tot vooroverleg	22
6.3.2. Vergunningenstrategie	23
6.3.3. Omgevingsvergunningaanvragen	23
6.3.4. Toetsingsniveau	23
6.3.5. Toetsing activiteiten bouw	23
6.3.6. Welstandsadviezen	23
6.3.7. Sloopmeldingen	24
6.3.8. Omgevingsvergunning 'brandveilig gebruik' en gebruiksmeldingen	24

6.4. Behaalde doelstellingen	26
7. Toezicht en Handhaving APV	27
7.1. Wat hebben we bereikt op het gebied van de APV	28
7.2. Prioriteiten.....	28
7.2.1. APV taken afgezet tegen prioritering	28
7.2.2. Toezichtstaken hoge prioriteit	28
7.2.3. Taken met gemiddelde prioriteit.....	30
7.2.4. Taken met lage prioriteit.....	30
7.3. Bestuursrechtelijk optreden	30
7.4. Strafrechtelijk handhaving	31
7.5. Nieuw beleid en regelgeving.....	31
7.6. Capaciteit boa's en vergunningverlening 2023.....	31
7.7. Cijfermatige inzet 2023	31
7.8. Ondermijning	32
7.9. Parkeren	32
7.10. Preventie- en Handhavingsplan Alcohol	32
7.11. Evenementen	32
8. Handhavingpartners.....	34
8.1. Samenwerkingsrelaties	35
8.1.1. Handhavingsoverleg	35
8.1.2. Strafrechtelijke handhaving	35
8.1.3. Provincie en Ruimtelijke Plannen.....	35
8.1.4. Bijeenkomsten Laag Holland.....	36
8.1.5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	36
8.1.6. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst.....	36
8.1.7. Informatie-uitwisseling en AVG	36
9. Kwaliteitsborging.....	37
9.1. Verordening kwaliteit VTH gemeente Waterland.....	38
9.1.1. Aanwezigheid van vakmanschap	38

1. Ontwikkelingen 2023

Dit is het vierde jaarverslag binnen de periode waarin uitvoering is gegeven aan het VTH- beleidsplan Wabo 2020-2024 (aanvulling addendum in 2022 en 2023). In dit jaarverslag reflecteren we op de uitgevoerde activiteiten en geven we inzicht in de wijze waarop deze een bijdrage hebben geleverd aan de door het college geformuleerde beleidsdoelstellingen.

Het jaarverslag geeft u inzicht in de uitvoering van de VTH-taken op de volgende vakgebieden

- Wabo – Omgevingsrecht – Bouwen en RO
- Wabo – Milieu
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten.

1.1 Doel evaluatie

Het college stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast. In het jaarlijkse evaluatieverslag wordt inzichtelijk gemaakt hoe er invulling is gegeven aan de ambities, projecten en taken uit het uitvoeringsprogramma. Het evaluatieverslag fungeert tevens als brondocument ten behoeve van het actualiseren, bijstellen en aanscherpen van de uitvoeringsprogramma's voor het volgende jaar. De evaluatie van het Uitvoeringsprogramma basistakenpakket Milieu 2023 vindt separaat plaats vanuit de Omgevingsdienst IJmond en maakt derhalve geen onderdeel uit van dit evaluatieverslag.

1.2 Interbestuurlijke toezicht 2023

Het IBT heeft de gemeente Waterland in 2022 verzocht een plan van aanpak in te dienen om haar uitvoeringskwaliteit te verhogen. Hier heeft het college van Waterland gehoor aan gegeven, en het opgestelde Plan van aanpak IBT-gemeente Waterland 2022-2023 opgesteld en aangeboden (verticale verantwoording van het college richting de Provincie Noord-Holland).

In 2023 zijn de verbeterpunten meegenomen in een opgesteld addendum op het VTH-Beleidsplan 2020-2024. De IBT-beoordeling is daarmee van redelijk adequaat naar goed gegaan.

1.3 Evaluatie Wabo taken 2023

Het jaar 2023 stond voor een groot deel in het teken van het voorbereiden op de Omgevingswet (OW). Een omgevingsvisie is in voorbereiding en er zijn ketentesten uitgevoerd om te kijken welke afspraken we nog moeten maken met onze ketenpartners.

Onder de OW is het noodzakelijk om aan te sluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Hiervoor is de software voor het vergunningensysteem, de plansoftware voor het omgevingsplan en software voor toepasbare regels aangeschaft en aangesloten op het DSO. Er is succesvol getest met de software in de testomgeving en er is een aansluiting op het DSO. Ook is er succesvol getest of de routing naar de Omgevingsdienst IJmond¹ (ODIJmond) werkt. Om die reden zal dit in 2024 naar verwachting weinig tijd vergen en geen problemen opleveren.

Roulatiesysteem

In 2023 zijn afspraken gemaakt met ODIJmond voor de roulatie van toezicht bouw bij objecten waarbij frequent en intensief moet worden gecontroleerd, deze afspraken lopen tot april 2024 en worden daarna geëvalueerd en eventueel voortgezet.

Voorlichting

Vooralsnog zijn de meest voorkomende overtredingen niet gepubliceerd in het streekblad. Wij zijn van mening dat het belangrijk is om de omgeving voorlichting te geven over belangrijke thema's en overtredingen. In 2024 gaan wij verder onderzoeken hoe wij de inwoners en bedrijven goed kunnen informeren om overtredingen te voorkomen.

Waarborgen integrale controles

Afgelopen jaar zijn verschillende integrale controles uitgevoerd waarbij verschillende disciplines binnen de fysieke leefomgeving betrokken zijn. Door deze controles is de afstemming met onze ketenpartners verbeterd en zien wij dat de toezichtlast wordt verminderd omdat de verschillende ketenpartners gelijktijdig op enig moment een locatie bezoeken. Deze aanpak gaan we verder door ontwikkelen in 2024.

Gedooogstrategie

Gedogen van overtredingen is alleen bij uitzondering aanvaardbaar. Uitgangspunt is dat regels, en dus ook milieuregels, worden gehandhaafd. De reden om wel te gedogen is het algemeen belang of zicht op legalisatie. Tijdens de Covid-19 pandemie is een gedooogstrategie toegepast ter zake drijvende terrassen. Deze pontons zijn uiteindelijk verwijderd, en inmiddels wordt onderzocht of de pontons nog terug kunnen komen en op wat voor manier.

Vergunningverlening

In 2023 zijn uren vrijgemaakt binnen het team vergunningverlening voor de implementatie OW, hierdoor is inhuur ruimte ontstaan voor het aannemen van een bouwplantoetser. Door de huidige arbeidsmarkt is er uiteindelijk voor gekozen om een junior bouwplantoetser aan te nemen, dit heeft impact gehad om de uitvoering van taken binnen het team. Er is een junior-medewerker anders ingezet kan worden dan een ervaren medewerker. Door deze ontwikkeling hopen wij binnen een paar jaar weer op volledige sterkte te zijn en dat de junior is doorgegroeiwd naar een ervaren medewerker. De technische toets wordt vooralsnog minder frequent uitgevoerd omdat onder de OW minder bouwwerken zijn, namelijk categorie 2 en 3, die een technische toets nodig hebben. Hierop zijn we nu aan het voorsorteren.

1.4 Evaluatie APV 2023

Evenementen

In 2023 zijn er weer meer evenementen georganiseerd binnen de gemeentegrenzen dan in het jaar daarvoor. 2022 stond nog in het teken van Covid-19 en de maatregelen die golden voor evenementen. Tijdens de Covid-19 pandemie zijn verschillende meerjaren evenementenvergunningen verlopen en waren nog niet opnieuw aangevraagd en verleend. De evenementenvergunningen zijn in 2023 weer aangevraagd en verleend. Een mooi en geslaagd evenement was 'De slag op de Zuiderzee 2023'.

De Slag op de Zuiderzee was de strijd van de Geuzen tegen de Spaanse bezetter. Deze zeeslag was niet de enige strijd die de geuzen uitvochten met de Spanjaarden - een jaar eerder veroverde de watergeuzen Den Briel - maar volgens veel historici legde de Slag op de Zuiderzee de basis voor de onafhankelijkheid van de Nederlanden. Anders dan de verovering van Den Briel - die jaarlijks breed onder de aandacht wordt gebracht als 'eerste stad in vrijheid' - wordt de Slag op de Zuiderzee slechts eenmaal in de 50 jaar herdacht en gevierd.

In 2023 is deze slag weer gevierd en is er een mooi geslaagd evenement georganiseerd.

Het Koperen Vis live XL evenement werd gehouden op het Hemmeland te Monnickendam. De organisatie is proactief bezig om vervuiling van een evenement tegen te gaan. Zo wordt er een statiegeld systeem gebruikt voor de plastic glazen. Bij binnenkomst krijgt iedere bezoeker 2 statiegeld muntjes dit zorgt ervoor dat de bezoekers nooit een bekertje hoeft te kopen maar gewoon kan omruilen voor een schone/nieuwe beker. Voor mogelijke vervolgedities van dit evenement zal er meer aandacht worden besteed aan natuur en milieu middels ecologische onderzoeken.

Het buiten de dijken festival heeft ook plaatsgevonden in 2023. Buiten de Dijken is een nieuwe festivalorganisatie in Waterland. Met vernieuwende makers gaan zij jaarlijks op zoek naar ideeën voor de wereld van morgen. Het team bestaat uit bevlogen Waterlanders die vanuit ervaring, kennis en talent bijdragen aan de verschillende onderdelen van het festival. Afgelopen jaar hebben we met zijn allen een mooie evenement neergezet.

1.5 Evaluatie openbare orde en veiligheid 2023

In 2023 zijn verschillende ondermijningscontroles/projecten uitgevoerd binnen de gemeente Waterland. Alle teams en samenwerkingspartners zijn betrokken bij deze controles en hebben aangegeven dat de samenwerking goed verloopt. Door deze controles zorgen wij ervoor dat personen in het criminele milieu weten dat wij als gemeente optreden tegen ondermijnende activiteiten en zorgen wij ervoor dat wij geen aantrekkelijke gemeente zijn om dit soort activiteiten uit te voeren.

Cybercrime

Cybercrime neemt nog steeds toe en betekent hetzelfde als computercriminaliteit of cybercriminaliteit. Het zijn misdaden die gepleegd worden met een ICT-middel, dus een computer, smartphone, smartwatch of tablet, gericht op een ander ICT-middel. Dus met een computer een virus verspreiden op andere computers is cybercrime.

Vorig jaar is er een campagne gestart voor Cybercrime. Het mobiele media lab van de politie is ingezet binnen de gemeente Waterland om de inwoners bewust te maken van cybercrime. In 2024 gaan we de campagne voortzetten.

Jeugd en veiligheid

In 2023 is er een periodiek overleg opgestart met jongerenwerk, het veiligheidsdomein en de politie, zodat er indien er sprake is van jeugdoverlast direct een integraal plan gemaakt kan worden. Er is inzet gepleegd op overlast meldingen door zowel jongerenwerk, de boa's als de politie en alle jeugdgroepen zijn in kaart gebracht.

Veiligheidsregio rampenbestrijding en crisisbeheersing

Gemeente Waterland heeft in 2023 inzet gepleegd door mee te draaien in het piketrooster voor bevolkingszorgtaken binnen de regio Zaanstreek-Waterland. Afgelopen jaar hebben we meerder keren inzet gepleegd binnen gemeente Waterland. De draaiboeken crisisbeheersing zijn in 2023 nog niet geactualiseerd door de Veiligheidsregio. Dit loopt door in 2024.

2. Overzicht uitvoeringstaken

2.1 Inleiding

Voor u ligt het VTH-jaarverslag 2023. In deze evaluatie wordt per taakveld ingegaan op de resultaten van de doelstellingen en prioriteiten welke gesteld zijn in het handhavingsbeleid "VTH-beleidsplan Wabo 2020-2024" en het uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving Wabo 2023. Daarnaast wordt er ingegaan op de Wabo-vergunningverlening van het afgelopen jaar. De gemeten resultaten uit de evaluatie zijn mede input geweest voor een 'addendum 2023' VTH-beleidsplan Wabo 2020 – 2024, hierin worden aanvullingen op het beleid omschreven.

2.2 Doel jaarverslag

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) is het college verplicht een integraal handhavingsbeleid vast te stellen. Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma maakt het handhavingsbeleid concreet en beschrijft de praktische uitvoering ervan. Het college is verplicht het uitvoeringsprogramma jaarlijks te evalueren. Met dit jaarverslag wordt beoogd invulling te geven aan de hiervoor beschreven wettelijke verplichtingen van de gemeente Waterland. Ook dient daar waar nodig het jaarverslag als brondocument ten behoeve van het actualiseren, bijstellen en aanscherpen van het VTH-beleid en uitvoeringsprogramma.

2.3 Beleidskader en wettelijke grondslag

Het handhavingsbeleid is gericht op de toezicht en handhaving op het gebied van het omgevingsrecht (bouwen, brandpreventie, ruimtelijke ordening), de APV en een aantal resterende wetten met betrekking tot de openbare orde. Het gaat hier om het toezicht en handhaving uitgevoerd door de afdelingen Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu (hierna: VROM), Openbare werken (hierna: OW) en Algemene en juridische zaken (hierna: AJZ). Daar horen ook de taken bij die zijn overgedragen aan Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. De VTH-taken op het gebied van milieu hebben we uitbesteed aan ODIJ. ODIJ biedt haar jaarverslag apart aan. De uitvoering van ODIJ is daarom niet in dit jaarverslag opgenomen.

Het vaststellen van het jaarverslag VTH is een verplichting op grond van artikel 7.6 en 7.7 van het Besluit Omgevingsrecht. Op grond van deze artikelen dienen wij te monitoren en te rapporteren. Het vaststellen van het uitvoeringsprogramma VTH is een verplichting op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo).

Uitgangspunt hierbij is dat wordt voldaan aan de VTH-kwaliteitscriteria die op basis van de Wabo zijn vastgesteld. Door dit jaarverslag en het uitvoeringsprogramma voldoen we aan de totale beleidscyclus van de BIG-8, waarin staat dat er moet worden voldaan aan monitoring en een rapportage daarvan. Monitoring vindt plaats door de programma's waarmee wij werken.

Beleidsstukken die verband houden met het handhavingsbeleid zijn:

- Beleidsregels evenementen gemeente Waterland 2018
- Beleidsregels parkeervergunningen Waterland 2022
- Beleidsregels standplaatsen gemeente Waterland 2016
- Beleidsregels terrassen gemeente Waterland 2016
- Bibob beleidsregels Gemeente Waterland 2017
- VTH-beleidsplan Wabo 2020-2024
- Handhavingsbeleid APV en Bijzondere wetten
- Verordening parkeerbelastingen gemeente Waterland 2022

3. Doelstellingen

3.1 Wat wilden we in 2023 bereiken op het gebied van de Wabo?

In het VTH Beleidsplan Wabo 2020-2024 hebben we onze doelstellingen en bijbehorende activiteiten beschreven. Deze moeten bijdragen aan het overkoepelende doel van al onze activiteiten en taken: hieronder staan de algemene doelstellingen weergegeven.

1. Het realiseren en erop toezien dat bestaande regels en voorschriften worden nageleefd. Het uitvoeren van vergunningverlening-, toezicht en handhavingstaken op de door de overheid gestelde voorschrift dragen bij aan deze doelstelling, daarnaast toetsen wij onze handelen door ons geformuleerde waarden en principes.
2. Wij hebben de ambitie om intensief in verbinding met de samenleving te staan en via dialoog met die samenleving in al zijn facetten, de aanwezige kracht en energie optimaal te benutten. Wij nodigen partijen uit om vragen te stellen en samen te komen tot een afgewogen besluit, product of uitkomst. Indien nodig betekent dit ook duidelijk onderbouwen en motiveren waarom iets niet kan.
3. We voldoen aan de wettelijke eisen die de Wabo, Bor, Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) en de verordening VTH-gemeente Waterland stelt aan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht. Dit betekent dat we op actieve wijze communiceren met als resultaat een beter naleefgedrag. We zijn in staat de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren en te waarborgen doordat er voldoende deskundigheid en capaciteit binnen de organisatie aanwezig is.
4. Aan het einde van de beleidsperiode zijn alle verbeterpunten uit de Big-8-scan uitgevoerd en voldoet de gemeente aan de kwaliteitseisen uit de wet VTH en daarmee is de beoordeling van de provincie adequaat.

Vergunningverlening

In het addendum 2023 voor VTH-beleid zijn de volgende doelstellingen opgenomen voor vergunningverlening:

1. Voor de duur van het beleidsplan stimuleren dat bouwwerken voor 85% op de juiste plek worden gerealiseerd en voldoen aan redelijke eisen van welstand.
2. In niet meer dan 15% van de controles op sloopwerkzaamheden wordt geconstateerd dat er regels met betrekking tot (brand)veiligheid, asbest en de veiligheid van de (directe) omgeving wordt overtreden.
3. Bij alle activiteiten rekening houden met advies van adviseurs over de aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden.
4. De klanttevredenheid van de afhandeling ligt tenminste op 90% wat wordt gemonitord doormiddel van enquêtes na afloop.
5. Het dekkingspercentage van de leges is 85%.

Doelstellingen toezicht en handhaving

In het addendum 2023 voor VTH-beleid zijn de volgende doelstellingen opgenomen voor toezicht en handhaving.

1. Het maximum aantal dossiers waarin een dwangsom is betaald wegens niet tijdig beslissen op een verzoek om handhaving is nul.
2. Ieder jaar wordt er projectmatige controles uitgevoerd op een aantal specifiek te bepalen type bouwwerken.
3. Bij de uitvoering van toezicht en handhaving wordt er gestuurd op naleving met behulp van het toetsingsniveau zoals benoemd in paragraaf 4.1.6.
4. Maximaal 8 weken na het indienen van een handhavingsverzoek worden bevindingen en het verdere verloop van de afhandeling van het verzoek aan de indiener schriftelijk bekend gemaakt.
5. In de beleidsperiode wordt 90% van de geplande controles uit het Uitvoeringsprogramma uitgevoerd.

Naast de sturing op basis van een inschatting van risico's wordt steeds meer gestuurd op basis van (nalevings)informatie. Het eerste doel focust op onze vergunningverlening. Het behandelen van vergunningaanvragen is een vraag gestuurd proces. Op het aantal vergunningen dat binnenkomt hebben we geen invloed. Op het proces en de kwaliteit van de vergunningverlening wel. Vandaar dat we in ons uitvoeringsprogramma registreren hoeveel vergunningaanvragen worden verwacht en hoeveel tijd we nodig hebben voor de behandeling ervan.

3.2 Hoe hebben we gemonitord?

In de applicatie "Squit Xo en Rx mission" registreren we de aanvragen, maken we dossiers aan en bewaken we de voortgang (in een persoonlijk werkvoorraad) per medewerker. We monitoren momenteel niet de werkelijke uren inzet, maar werken met kentallen die we projecteren op de verwachte aanvragen en vergelijken met het uitvoeringsprogramma 2023. Het aantal boetes en waarschuwingen in de openbare ruimte registeren wij in Brickyard.

4. VTH-bouw en brandveiligheid

4.1 Wat hebben we bereikt in 2023 op gebied van de Wabo

In 2020 hebben we onze doelstellingen en bijbehorende activiteiten beschreven in het VTH Beleidsplan Wabo 2020-2024. In 2023 hebben wij deze doelstellingen actief meegenomen in de werkplanning. In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke manier wij inzet hebben gepleegd op de beleidsdoelstellingen van gemeente Waterland.

4.1.1. Algemene doelstellingen

Vanuit de toezichtafdeling hebben wij actief ingezet op de uitvoering van de verleende vergunningen. Op de voorschriften is conform de prioriteitstelling gehandhaafd en is het gesprek aangegaan met de initiatiefnemers waarbij de door ons geformuleerde waarden en principes uit het beleid zijn meegenomen. In het hoofdstuk toezicht en handhaving is de cijfermatige vertaling gemaakt van onze inzet.

De medewerkers van gemeente Waterland zijn in 2023 het gesprek aangegaan met initiatiefnemers en bewoners van gemeente Waterland. Hierdoor zoeken wij actief de verbinding en gaan we het gesprek aan zodat wij in verbinding staan met de samenleving en wordt actief ingezet op het voorkomen van verassing bij vergunningverlening en toezicht en handhaving. Op dit onderdeel is gemeente Waterland altijd in ontwikkeling, wij onderzoeken de behoefte en stemmen die af op ons werkproces.

Door goed te prioriteren kunnen wij onze VTH-taken voldoende uitvoeren in de huidige bezetting. Qua bezetting op het gebied van Ruimtelijk Ordening is 2023 een uitdagend jaar geweest door krapte op de arbeidsmarkt.

Gemeente Waterland is een kleine gemeente met beperkte capaciteit op verschillende beleidslijnen, deze beleidsperiode 2020-2024 zijn wij aan het onderzoeken op welke onderdelen de gemeente hiervoor een slag kan slaan, maar daarbij ook kan blijven voldoen aan de kwaliteitseisen VTH.

4.1.2. Uitvoering vergunningverlening

Onze medewerkers zorgen ervoor dat het advies wordt ingewonnen bij alle betrokken afdelingen. De aspecten gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid wordt meegenomen, daarnaast toetsen zijn aan de kaders, gesteld in het bestemmingsplan. Daarnaast heeft de toetsing van gebouwen waar mensen verblijven de hoogste prioriteit om gecontroleerd te worden. Deze krijgen daarom de meeste aandacht. Bij deze controles wordt gecontroleerd op ventilatie, juiste manier van bouwen en het gebruik van de juiste (duurzame) materialen en energiebesparende maatregelen voor zowel binnen als buiten het gebouw.

Sloopmeldingen komen bij Omgevingsdienst IJmond binnen en zij controleert of de melding voldoet aan de geldende regelgeving. Daarnaast controleert Omgevingsdienst IJmond of de sloopwerkzaamheden veilig verlopen en dat er geen gevaarlijke stoffen in de omgeving belanden. Gemeente en Omgevingsdienst IJmond werken samen en de afdelingen zetten elkaar waar nodig in positie.

De adviezen van de monumenten en welstandscommissie, en andere interne en externe adviseurs over de beleidsterreinen cultuurhistorie, landschappelijke en natuurwaarden worden meegenomen in het vergunningverleningstraject. Door regelmatig gebiedsinspecties uit te voeren kan veel overlast worden voorkomen. Zodra er klachten of signalen binnenkomen worden de locaties actief bezocht en wordt inzet op vermindering of geheel oplossen van klachten richting de omgeving. In 2023 is hier actief op ingezet binnen de gemeente.

De VRZW (Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland) voerde in 2023 alle geplande controles uit. Alle gebruiksmeldingsplichtige gebouwen zijn bezocht en hebben een controle rapport ontvangen met bevindingen. Bij het niet voldoen aan de brandveiligheidseisen zetten we vanuit de gemeente actief in op naleving. Dit is het afgelopen jaar vier keer voorgekomen. Na het versturen van de constateringsbrief met verzoek tot opheffing is de overtreding opgelost.

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen veiligheidspartners, maatschappelijke instellingen en burgers, zowel onderling als met de gemeente. Daarnaast nodigt de gemeente uit om samen en individueel veiligheidsproblemen tegen te gaan of te voorkomen. Gemeenschappelijk belang is dat veiligheid een belangrijke basisbehoefte is voor mens, bedrijf, vereniging en samenleving. De gemeente nodigt burgers uit om zelfredzaam te zijn. De mate van eigen verantwoordelijkheid onder de inwoners en ondernemers van Waterland kent duidelijke grenzen. Wanneer de veiligheid van onze inwoners, bezoekers en ondernemers in gevaar komt, staan wij als gemeente samen met ketenpartners klaar om hierop in te grijpen.

4.1.3. Resultaten toezicht en handhaving Wabo taken (milieu, bouw, RO)

Afgelopen jaar zijn er geen dwangsommen opgelegd wegens het niet tijdig beslissen op een verzoek om handhaving waaronder Bouw en Ruimtelijk Ordening. Hiermee is in 2023 voldaan aan deze doelstelling, deze doelstelling wordt jaarlijks gemonitord.

De projectmatige controles afgelopen jaar concentreerden zich veelal op ondermijning. Daarbij zochten wij de samenwerking met onder meer politie en ODIJ. Tijdens de controle zijn enkele milieu overtredingen geconstateerd en een aantal illegale bouwwerken zonder vergunning. Er zijn geen ondermijnen de situaties aangetroffen.

De afdeling toezicht en handhaving beoordeelt per zaak of de "tafel-van-11"* tool wordt ingezet. Onze toezichthouders streven ernaar om zoveel als mogelijk overtredingen af te vangen door vooraf gesprekken te voeren met opdrachtgevers en aannemers.

Zodra er vanuit toezicht en handhaving trends worden gesignaleerd, waarbij regels niet worden nageleefd, wordt dit breder opgepakt. Tijdens onderzoek wordt bekeken hoe we kunnen sturen op het naleefgedrag.

Op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Bouwen voerden wij een integrale controle uit bij een locatie aan de Wagenweg met de Veiligheidsregio en Omgevingsdienst IJmond. Uit deze controle zijn diverse handhavingsacties ondernomen om zo gezamenlijk ervoor te zorgen dat er geen overtredingen op dit perceel meer plaatsvinden.

Verder hebben er meerdere controles plaatsgevonden bij de Vesting in Monnickendam ter zake illegale bewoning op boten. Hier is geen bewoning aangetroffen. Ook zijn er diverse overlastmeldingen opgepakt ter zake ongedierte. Deze meldingen zijn onderzocht, en waar nodig is opgetreden.

In 2023 is er 8 keer gecontroleerd op toeristisch verhuur van gehele woningen. Deze woningen zijn aangeschreven middels een waarschuwingsbrief. Na de waarschuwing is geen overtreding meer aangetroffen. Ook zijn er geen andere meldingen of klachten meer binnengekomen over toeristisch verhuur van gehele woningen.

Verder hebben er controles plaatsgevonden aan de Hofweg en de Broekermeerdijk ter zake het gebruik van deze percelen. Er hebben gesprekken plaatsgevonden over het gebruik en over de mogelijkheden passend in het bestemmingsplan. Deze gesprekken zullen in 2024 verder worden gevoerd.

Tot slot is er in 2023 onderzocht wat de mogelijkheden zijn ter zake de aanschrijving van panden met achterstallig onderhoud. Om eigenaren aan te schrijven op basis van achterstallig onderhoud moet het voldoende ernstig zijn. In het Bouwbesluit is omschreven wanneer dit het geval is, bijvoorbeeld bij instorings-, omval- of ander gevaar dan wel bij overlast door schadelijke of hinderlijke gedierte of rook, roet, walm of stof. In de meeste gevallen is er echter geen sprake van een gevaarlijke situatie. De toezichthouders zullen in 2024 extra aandacht besteden aan achterstallig onderhoud, en waar mogelijk zullen panden met achterstallig onderhoud worden aangeschreven.

4.1.4. Omgevingswet

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De wet bundelt bijvoorbeeld 26 wetten op het gebied van onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Voor de gemeente leidt de Omgevingswet tot veel verandering.

Het programmaplan Omgevingswet "Samen anders doen" is vastgesteld. Verder is de nieuwe vergunning software RX-Mission geïmplementeerd en zijn de pakketten voor plansoftware (RX-Base) en Regelsoftware (sttr Builder) aangeschaft. Tenslotte is een Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL) vastgesteld, waarin alle gemeentelijke regels tav de fysieke leefomgeving zijn ondergebracht. Om die reden is ook de APV aangepast.

In 2022 is de invoering van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld tot 1 januari 2024. Dit komt onder meer door problemen met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en financiële compensatie voor de gemeenten. De invoering van de Wet kwaliteitsborging treedt hierdoor ook pas in 2024 in werking.

5. Toezicht en handhaving Wabo

5.1. Toezicht en handhaving Wabo

In dit hoofdstuk worden de cijfers en doelstellingen op handhaving geëvalueerd. De diverse taakvelden en de lijnen in handhaving worden hierin meegenomen. Op basis van deze gegevens wordt het hoofdstuk afgesloten met een conclusie.

5.2. De cijfers

Voor 2023 zijn er inschattingen gemaakt voor uren per taak. Geconstateerd is dat de uren niet in zijn geheel adequaat en gespecificeerd worden bijgehouden. De handhavingsresultaten zijn wel teruggehaald en die worden hieronder uiteengezet. In 2023 is onderzocht op welke wijze de gegevens in ons nieuwe bedrijfsprocessensysteem kunnen worden geïmplementeerd. Volgend jaar vindt daadwerkelijke implementatie plaats.

In overeenstemming met de informatie en sanctiestrategie zijn de geconstateerde overtredingen opgepakt in 2023. In 2023 zijn we niet afgeweken van deze strategie.

5.2.1. Capaciteit Omgevingsrecht

Toeziht en handhaving	Uren 2023
Toezihtthouder WABO	2.800
Juridisch medewerker	1.400
TOTAAL	

5.2.2. Taakveld Omgevingswet

Bouwen+RO	Toeziht aantallen 2023
Toeziht op verleende omgevingsvergunningen	94
Afgeschouwde en afgeronde vergunningen	66
Waarvan op basis van klachten/meldingen	18
Integraal toeziht	48
TOTAAL:	

Juridische handhaving BWT (bouw- en woningtoezicht)	Aantal zaken
Handhavingstraject	16
Bezwaarzaken	4
Beroep	3
Hoger beroep	1

Afhandeling zaken	Aantal zaken
Afgedaan totaal	8
Waarvan na informeel overleg / legalisatietraject	3
Waarvan na vooraankondiging	2
Waarvan na besluit	3

5.3. Prioritering BWT en Ruimtelijke ordening

Voor toezicht en handhaving gelden andere prioriteiten, dan bij vergunningverlening. De prioritering is gebaseerd op de risicoanalyse zoals deze is uitgevoerd in het VTH-beleid 2020-2024 en verder uitgewerkt in de toezichtstrategie alsmede in het addendum 2023. De basiswerkwijze is omschreven in het beleid. Wij maken onderscheid in twee clusters van toezicht: gebiedsgericht toezicht en toezicht op locatie gebonden objecten en activiteiten.

Uit onderzoek is gebleken dat onze toezichthouders conform de gebiedsgerichte strategie en de locatie gebonden strategie handelen.

5.3.1. Behaalde doelstelling

Aan de in het addendum opgenomen doelstellingen is in 2023 volledig voldaan. Er is geen dwangsom betaald wegens niet tijdig beslissen. Er zijn projectmatige controles in 2023 uitgevoerd in het buitengebied op gebruik van bijbehorende bouwwerken. Voor het bepalen van de prioriteit is gewerkt met de scorematrix zoals bijgevoegd als bijlage 3 van het addendum. In geval van klachten/meldingen is afgeweken van de scorematrix, en deze klachten/meldingen zijn ondanks lage prioriteit opgepakt. Bij handavingsverzoeken is het besluit niet altijd binnen de acht weken genomen. Dit is niet altijd mogelijk gelet op de onderzoeken die verricht moeten worden. Wel is duidelijk gecommuniceerd welke stappen er op welk moment zijn genomen, en wat de verwachtingen zijn. Tot slot is meer dan 90% van de geplande controles uitgevoerd. Ook hebben de toezichthouders een inhaalslag gemaakt met het updaten van de openstaande vergunningen in de systemen en het afsluiten daarvan. Kortom: er is voldaan aan de in het beleid opgenomen doelstellingen.

5.3.2. Brandveiligheid

De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW) rapporteert met haar eigen jaarverslag over de uitvoering van de bij de VRZW-ondergebrachte taken.

Afgelopen jaar lijkt het aantal overtredingen niet verder op te lopen, hercontroles blijven nodig. De Veiligheidsregio richt zich op het brandveiligheidsbewustzijn met betrekking tot de doelgroepen zeer kwetsbaar en kwetsbaar. Dit zijn o.a. zelfstandig wonende senioren, bewoners in zorginstellingen, woningcorporaties en zorgverleners. Hieronder valt ook de continue voortzetting van project Zorg & Veiligheid. Met woningcorporaties en VVE's worden de mogelijkheden onderzocht om de brandveiligheid in de woongebouwen met inpandige gangen, vides en atrijs te verbeteren. VrZW adviseert in zijn algemeenheid ook over het toepassen van bovenwettelijke brandveiligheidsmaatregelen en trends op het gebied van brandveiligheid.

Daarnaast adviseert VrZW, voor dit soort locaties, over het toepassen van vrijloopdeurdrangers op woningtoegangsdeuren, brand- en rookwerendheid in het kader van vluchten en over het veilig stallen van scootmobielen.

Er is binnen Waterland en regionaal is er extra inzet voor crisis(nood)opvanglocaties voor Oekraïners, vluchtelingen COA en statushouders.

Bij gezondheidszorgfuncties en de woonfunctie wonen met 24-uurs zorg wordt als speerpunt ingezet op de interne calamiteitenorganisatie (artikel 7.11a Bouwbesluit 2012) van de zorginstelling. Met alle grote zorgaanbieders in de regio is afgelopen jaren gewerkt aan het verbeteren van het risicobewustzijn. Artikel 7.11a is hierbij een groot onderdeel geweest van de netwerkgesprekken en verbeteren van het risicobewustzijn in deze organisaties. Alle grote zorgaanbieders hebben externe adviesbureaus opdracht gegeven om de artikel 7.11a aan te leveren. De komende jaren wordt geïnvesteerd in het in balans brengen van de brandveiligheid voor deze zorglocaties. Hier komen bovenwettelijke aanpassingen uit voort. Dit vraagt per object een intensief traject met begeleiding van VrZW, om in de toekomst de objecten risicogericht in balans te brengen.

Uitvoering van integrale controles zoals bijvoorbeeld in het kader van Ondermijning of overlast. VrZW sluit hierbij aan bij de gemeente. Afhankelijk van de gebruiksfunctie, zal in samenspraak bepaald worden waar VrZW aansluit. VrZW is deelnemer bij deze integrale controles. De frequentie neemt toe

Voortgang Waterland 2023 compleet

Aantal objecten Vergunning 2023	To do	Gedaan	Gedaan %
Vergunning prio 1	4	4	100%
Vergunning prio 2	23	23	100%
Vergunning prio 3	1	1	100%
Totaal:	28	28	100%

43

43

Aantal objecten Melding 2023	To do	Gedaan	Gedaan %
Melding prio 1	1	1	100%
Melding prio 2	14	14	100%
Totaal:	15	15	100%

Totaal

100%

6. Wabo vergunningverlening

6.1. Wabo Vergunningverlening

Binnen de gemeente Waterland ligt de (ambtelijke) verantwoording voor de vergunningverlening bij de afdeling vergunningen. Vergunningen is verantwoordelijk voor het behandelen van aanvragen om een omgevingsvergunning en daarmee samenhangende werkzaamheden (klantcontact en vooroverleg).

Daar waar nodig wint de cluster adviezen in en besteedt werkzaamheden uit binnen en buiten de organisatie. Hierbij kan worden gedacht aan het voeren van procedures door adviseurs ruimtelijke ordening. Complexe constructies worden door een extern adviesbureau beoordeeld en met betrekking tot de brandveiligheid worden adviezen ingewonnen bij de VrZW.

6.2. Loketfunctie

Vergunningen beschikt over een loketfunctie waar burgers en bedrijven alle informatie kunnen krijgen over zaken betreffende vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit loket is ondergebracht in het Klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente.

De meeste contacten gaan over bouwplannen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over vragen met betrekking tot vergunningsvrij bouwen, uitleg over het geldende bestemmingsplan etc. In een aantal gevallen wordt geadviseerd om een verzoek om vooroverleg in te dienen, omdat dan meer duidelijkheid wordt gegeven over de plannen en daarmee een meer gewogen oordeel kan worden gegeven over de haalbaarheid en mogelijke alternatieven. Tijdens klantcontacten wordt tevens gesproken over lopende vergunningaanvragen.

Van de klantcontacten wordt geen registratie, dan wel verslaglegging bijgehouden. Een vooroverleg wordt daarentegen schriftelijk dan wel digitaal bij de gemeente ingediend. Een verzoek om vooroverleg wordt geregistreerd en behandeld in onze vergunningenapplicatie "Squit".

Klanten kunnen bij het KCC vooraf een afspraak maken, zodat wachttijden worden voorkomen. Een overleg met een klant neemt al snel 30 minuten in beslag. Van het aantal vragen dat aan het loket wordt gesteld, wordt geen registratie bijgehouden.

6.3. Capaciteit vergunningverlening 2023

Vergunningverlening	Verwachte Uren 2022
Vergunningverleners	7.300
RO adviseur VTH	1.400
TOTAAL	8.700

6.3.1. Verzoeken tot vooroverleg

Ook in 2023 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een verzoek om vooroverleg omgevingsvergunning in te dienen. Een verzoek om vooroverleg wordt schriftelijk dan wel digitaal bij de gemeente ingediend en geregistreerd in Squit. Een verzoek om vooroverleg volgt een soortgelijk proces als een aanvraag om omgevingsvergunning. Het voordeel van een verzoek om vooroverleg is dat aanvrager, met beperkte middelen en kosten, in een vroeg stadium weet wat de kans van slagen van een bouwplan is. Dit is geen verplichting.

	Aantal zaken
Afgehandelde verzoeken tot vooroverleg 2023 (gaat ook om verzoeken ingediend voor 2023)	112
Ingestemd met een verzoek	32
Ingestemd met een aangepast verzoek	0
Niet ingestemd met vooroverleg	4
Verzoek buiten behandeling gelaten/ingetrokken	76

6.3.2. Vergunningenstrategie

De vergunningsstrategie heeft tot doel te komen tot een uniforme manier van toetsen door hiervoor een kwaliteitsniveau vast te leggen. Ongeacht de behandelend medewerker vindt hierdoor een eenduidige toetsing plaats. Tevens wordt gekomen tot een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van de beschikbare middelen.

6.3.3. Omgevingsvergunningaanvragen

In de telling van de activiteiten zijn verder alle activiteiten die onder de Wabo vallen apart opgenomen. Een meervoudige aanvraag voor een omgevingsvergunning bestaat namelijk uit meerdere activiteiten zoals bouwen, sloop, aanleg etc. Zoals de tabel laat zien zijn er verschillende combinaties mogelijk. Vast staat dat de opzet van de Wabo een nauwkeurige coördinatie en onderlinge afstemming tussen de verschillende partijen vergt. De casemanagers zijn verantwoordelijk voor een goed verloop van dit proces.

De bedrijven zijn verantwoordelijk voor het indienen van goede en volledige aanvragen. De aanvraag vormt immers de basis voor het te nemen besluit. We houden ons bij de taakuitvoering aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. We hebben de taak om de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines te coördineren. Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning wordt gewerkt met casemanagement. Bij elke aanvraag wordt een behandelend ambtenaar toegewezen. De klant beschikt hierdoor over één vast aanspreekpunt. De behandelend ambtenaar krijgt vanuit de betrokken disciplines adviezen aangereikt en ziet toe op het integrale karakter van de omgevingsvergunning.

6.3.4. Toetsingsniveau

Het is voor gemeenten onmogelijk alle activiteiten tot in detail te toetsen aan alle geldende regelgeving voordat een vergunning verleend wordt. Enerzijds door de capaciteit en kosten en anderzijds vanwege de wettelijke termijnen. Vanuit een risicoanalyse en de prioriteitenstelling, door het college van burgemeester en wethouders voor diverse onderwerpen, zijn door ons toets matrixen opgesteld ('VTH- beleidsplan WABO 2020-2024 en addendum VTH 2023'). Bij het bepalen van het toets niveau is de ernst van het risico (effect) en de kans hierop bepalend voor de diepte van de toets. Hoe groter het gevolg en hoe groter de kans des te diepgaander zal de toets moeten zijn. Aanvragen voor vergunning plichtige bouwwerken toetsen we altijd 100%.

6.3.5. Toetsing activiteiten bouw

De beoordeling vindt plaats door toezicht. De beoordeling van complexe constructieve gegevens wordt uitbesteed aan raadgevend ingenieursbureau Valkenberg uit Haarlem. De brandveiligheid wordt voor (middel)grote en complexe bouwplannen beoordeeld door de VrZW.

6.3.6. Welstandsadviezen

Het welstandsbeleid van de gemeente is opgenomen in de 'Nota Uiterlijke Bouwwerken Waterland 2018'. Deze notais op 25 mei 2018 inwerking getreden en is afgestemd op de Wabo.

In 2018 heeft het college besloten het beleid aan te passen met een 'kapstokbeleid'. Voor sommige gebieden, thema's of ontwikkelingen kan het beleid aangevuld en/of uitgewerkt worden. Deze uitwerkingen worden gebaseerd op de uitgangspunten zoals benoemd in de nota en worden in samenspraak met inwoners en ondernemers van Waterland opgesteld. Met de vaststelling van deze nota heeft de gemeente verdere stappen gezet ten aanzien van duurzaamheid. Maar de ambitie ligt hoger. Daarom is vooral in beschermde stads- en dorpsgezichten en bij monumenten maatwerk nodig als het gaat om duurzame ingrepen aan een gebouw. In een gesprek over het bouwplan kan dat uitgewerkt worden.

Nieuwe bouwplannen worden wel nog ambtelijk welstandelijk beoordeeld. In 2023 is dit bij 104 bouwplannen gebeurd*. Een ambtelijke welstandelijke beoordeling verkort de behandeltijd van een aanvraag.

**Het jaarverslag van het gevoerde welstandsbeleid wordt samen met het jaarverslag van de Monumenten en welstandscommissie Waterland apart verstrekt.*

6.3.7. Sloopmeldingen

Als het aannemelijk is dat bij sloop van (een gedeelte van) een bouwwerk meer dan 10 m³ sloopafval vrijkomt of als bij sloop asbest in het geding is, dan moet voor de werkzaamheden een sloopmelding worden ingediend.

Met ingang van 1 januari 2016 worden sloopmeldingen door de Omgevingsdienst IJmond in behandeling genomen. Daar liggen sindsdien ook de toezicht- en handhavingstaken met betrekking tot asbest. In het separate jaarverslag wordt nader ingegaan op de taak welke bij Omgevingsdienst IJmond is ondergebracht.

6.3.8. Omgevingsvergunning 'brandveilig gebruik' en gebruiksmeldingen

Gebouwen moeten brandveilig worden gebruikt. Hiervoor gelden landelijke regels die zijn vastgelegd in het Bouwbesluit 2012. Voor meer risicovolle vormen van gebruik is een omgevingsvergunning 'brandveilig gebruik' vereist of kan worden volstaan met een gebruiksmelding. De eigenaar en/of gebruiker van een pand is primair zelf verantwoordelijk voor het brandveilig gebruik. Bij het verlenen van nachtverblijf aan meer dan tien personen en bij het verlenen van dagverblijf aan meer dan tien personen jonger dan 12 jaar (basisschool) of meer dan 10 gehandicapte personen, is een omgevingsvergunning verplicht. In andere gevallen kan worden volstaan met een gebruiksmelding. Als het aantal gelijktijdig aanwezige personen in een gebouw 50 of minder is, dan hoeft geen melding te worden gedaan.

Rapportage omgevingsvergunningen 2023

Wabo gerelateerd	Aantal zaken
Totaal aantal vergunningen Wabo gerelateerd	268
Aanvragen regulier	262
Aanvragen uitgebreid	6
Enkelvoudige aanvragen (met 1 activiteit)	198
Meervoudige aanvragen (met meerdere activiteiten)	70

Afhandeling aanvragen – in 2023 (dus ook ingediend voor 2023)	Aantal zaken
Vergunning verleend	150
Vergunning geweigerd	8
Werkzaamheden vergunningsvrij	6
Aanvragen ingetrokken	66
Aanvraag buiten behandeling gelaten	24

Wabo gerelateerde aantallen	<i>Aantal zaken</i>
Vergunningen regulier verleend	148
Vergunningen uitgebreid verleend	2
Gemiddelde doorlooptijd regulier procedure (dagen)	48
Gemiddelde doorlooptijd uitgebreide procedure (dagen)	900
Verlenging beslistermijn	14
Vergunning van rechtswege	0
Achteraf ingediende aanvragen	2

Activiteiten Bouwen	<i>Aantal zaken</i>
Bouwsom < 50,000,-	194
Bouwsom >= 50.000,- en < 100.000,-	2
Bouwsom >= 100.000,- en < 1000.000,-	16
Bouwsom >= 1000,000,-	4

Activiteit uitvoeren van een werk	<i>Aantal zaken</i>
Aanleggen	18

Strijdig gebruik	<i>Aantal zaken</i>
Binnenplans afwijken	24
Buitenplans afwijken	28
Tijdelijk afwijken	2

Activiteit monumenten	<i>Aantal zaken</i>
Rijksmonumenten	4
Provinciale monumenten	0
Gemeentelijke Monumenten	16

Activiteit slopen	<i>Aantal zaken</i>
In een beschermd stad- en dorpsgezicht	6
Op grond van bestemmingsplan	2

Brandveilig gebruik	<i>Aantal zaken</i>
Meldingen	4
Vergunningen	2

6.4. Behaalde doelstellingen

Aan de in het addendum opgenomen doelstellingen is in 2023 bijna volledig voldaan. De vergunningen waarop toezicht is verleend, zijn in 90% van de gevallen conform vergunning gerealiseerd en voldoen aan de redelijke eisen van welstand. Er hebben geen overtredingen plaatsgevonden bij sloopwerkzaamheden en het vrijkomen van de stoffen. De adviezen worden altijd opgenomen in de af te geven vergunningen. Er heeft nog geen enquête plaatsgevonden over de klanttevredenheid. Dit wordt zo snel mogelijk opgepakt. Het is nog onbekend of de dekkingpercentage van de leges voldoet aan bovengenoemde doelstelling. De afdeling financiën is dit nog aan het onderzoeken. Mocht blijken dat hiervan wordt afgeweken, zal er worden gekeken of de leges aangepast moeten worden.

In 2023 zijn we er opnieuw in geslaagd te werken volgens een afgesproken werkproces. De procedures zijn vastgelegd en processen zijn, waar nodig, bijgesteld. Toetsing vindt efficiënt plaats en we verlenen vergunningen digitaal. Ook zorgt onze nieuwe vergunningenapplicatie RX Mission voor de nodige efficiency.

7. Toezicht en Handhaving APV

7.1. Wat hebben we bereikt op het gebied van de APV

Om uitvoering te kunnen geven aan regulier toezicht en handhavingstoezicht, is het zaak goed vast te leggen waarop het toezicht zich richt. In principe geldt er een beginselplicht tot handhaving tegen iedere overtreding. Tegelijkertijd beschikken we in onze gemeente niet over de middelen om adequaat tegen alle overtredingen op te treden. Daarom stellen wij prioriteiten aan de toezicht en handhavingstaken.

7.2. Prioriteiten

Aan de hand van de volgende criteria is beoordeeld welke thema's prioriteit krijgen:

- De bevoegdheden van de boa's.
- Prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan.
- Meest voorkomende overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de Afvalstoffenverordening (ASV) en de Wegenverkeerswet (WVW).
- De periode waarin de overtreding of strafbare gedraging voornamelijk wordt waargenomen.
- Meldingen vanuit de interne en externe partners, zoals de politie en de buitendienst.
- Meldingen van bewoners via bijvoorbeeld het meldingssysteem van de gemeente.
- Eigen waarnemingen.
- Beschikbare middelen.

7.2.1. APV taken afgezet tegen prioritering

De handhavingstaken bestaan zoals al eerder aangegeven niet alleen uit de in paragraaf 4.2 genoemde prioriteiten. Daarom zijn de prioriteiten onderverdeeld in een drietal klassen:

Hoog

Gemiddeld

Laag

7.2.2. Toezichtstaken hoge prioriteit

Het toezicht op naleving van regels vindt proactief plaats op basis van een vaste controlefrequentie. Verder wordt actief gezocht naar overtredingen door de uitvoering van surveillance en bureaucontroles. Het gaat dan om de volgende zaken:

- Afval en milieu

Er is actief ingezet op zichtbaarheid in buurten die de afgelopen jaren zijn aangemerkt als 'hotspots' voor zwerfafval. Denk daarbij aan de horecabuurt en het havengebied. Er zijn dan ook geen grootste afvaldumpingen geweest of nog erger drugsdumpingen. Het aantal klachten is gedaald m.b.t tot zwerfafval.

- Evenementen

Verschillende evenementen zijn gecontroleerd op afroep. Denk daarbij aan De Jan haringrace, Koperen Vis Live, Slag op de Zuiderzee en meerdere dorpsevenementen (kermissen). De verordeningen worden grotendeels nageleefd. Bij sommige evenementen gaven organisatoren minder medewerking aan de aanwijzingen van de toezichthouder. Na een gesprek werd er altijd alsnog medewerking verleend. Ter voorbereiding op het evenementenseizoen in 2024 gaan we organisatoren uitnodigen voor een gesprek.

- Horeca & leeftijdgrenscontroles

De horeca levert een belangrijke bijdrage aan een levendige en aantrekkelijke gemeentelijke kern. Er kan hierdoor wel overlast ontstaan of bijkomende onwenselijke situatie. Daarom zijn we in 2022 een communietraject gestart ter informatie en hebben we basiscontroles gehouden. Hier is waarschuwend opgetreden maar handhaving was niet aan de orde.

Voor volgend jaar willen we inzetten op leeftijdgrenscontroles bij sportverenigingen naar aanleiding van informatie uit aangrenzende gemeente dat hier veel overtredingen worden begaan.

- Jeugdoverlast

De gedragingen die onder de noemer jeugdoverlast geschaard kunnen worden, behoren voor een belangrijk deel bij de andere thema's voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Jeugdoverlast wordt toch apart omschreven omdat jongeren vaak specifieke overlast veroorzaken, zoals groepsvorming, lawaai rond hangplekken en het uitdagen van omwonenden en autoriteiten.

Jeugdoverlast vraagt om een aanpak waarbij politie, zorg en onderwijs betrokken zijn. Een prominente rol in de aanpak van jeugdoverlast hebben onze jongerenwerkers. Deze hebben actief ingespeeld op behoefte en klachten in de omgeving. De klachten zijn dan ook gedaald ten opzichte van 2022.

- Ondermijning

Onze toezichthouders komen dagelijks op de bedrijventerreinen en in de buitengebieden waar onze boa's en toezichthouders steeds meer afwijkingen waarnemen. Zij zijn de ogen en oren in het veld. Succesvolle bestrijding van ondermijning vraagt om nauwe samenwerking en informatiedeling tussen verschillende overheidsinstanties om als één overheid hiertegen op te treden. Dit gebeurt veelal via lokale ondermijningsoverleggen tussen diverse partners.

Afgelopen jaar was ondermijning, als onderdeel van één van de hoofdthema's in ons VTH Uitvoeringsprogramma 2023, een prioritair thema in de samenwerking met de gemeenten en andere partners binnen toezicht en handhaving. In het kader van het tegengaan van ondermijning hebben we in ons werkgebied drie gebiedsgerichte integrale en onaangekondigde controles uitgevoerd, waarbij 48 panden gecontroleerd zijn.

- Overlast op en rondom het water

Er is een Communicatietraject gestart met doeken op bruggen, posters en folders gericht op snelheid, alcohol, muziek etc.

- Parkeren

In 2023 zijn verschillende maatregelen genomen om de parkeeroverlast te verminderen. De inzet bij scholen is opgeschaald in piekuren. Ook zijn er extra controles geweest op Marken in verband met parkeerbelasting.

- Verkeersveiligheid

Dit is opgepakt in combinatie met bovenstaande inzet op het onderwerp parkeren. Wel is er nog extra ingezet gepleegd op lichtcontroles bij fietsers in wintertijd.

- Vuurwerkoverlast

De boa's kregen net als de jaren ervoor een HALT aanwijzing, waarmee zij bevoegd waren om tegen jongeren handhavend op te treden tegen illegaal afsteken van vuurwerk.

De politie en boa's hebben gezamenlijk een actie gehouden met betrekking tot vuurwerk. Hierbij zijn meerdere personen staande gehouden en is veel vuurwerk in beslag genomen. Ook zijn de boa's rondom de dagen van oudejaarsdag zichtbaar aanwezig geweest op verschillende plekken waar jongeren samen komen. Dit heeft een preventieve werking gehad.

Daarnaast hebben de jongeren in groep 8 een vuurwerkvoorlichting gekregen van de jongerenwerkers.

Wel verdient het de aandacht dat onze handhavers het als steeds gevaarlijk ervaren om hier mee aan de slag gaan. Wat komt door het in veelvoud aanwezig zijn van illegaal vuurwerk en beperkte eigen middelen als toezichthouder. De boa's zijn tijdens de jaarwisseling bekogeld geweest door vuurwerk. Hiervoor is de politie ingeschakeld, en hebben de boa's een stap terug gedaan.

7.2.3. Taken met gemiddelde prioriteit

Het toezicht op de naleving van de regels vindt minder intensief en vooral steekproefsgewijs plaats. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Honden

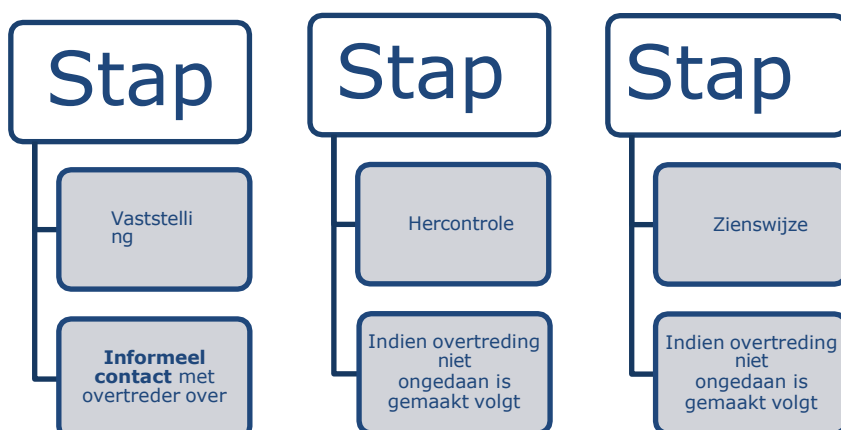
7.2.4. Taken met lage prioriteit

Er is sprake van passief toezicht op de naleving van de regels. In principe wordt alleen naar aanleiding van meldingen, klachten, calamiteiten of handhavingsverzoeken toegezien op naleving van de regels. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Geluid
- Markten/standplaatsen
- Seksinrichtingen
- Speelgelegenheden
- Winkeltijdenwet
- Woonoverlast
- Zondagswet

7.3. Bestuursrechtelijk optreden

Bij bestuursrechtelijk optreden worden overtredingen in beginsel volgens een driestappenplan afgehandeld zoals is weergegeven in onderstaande tabel.

7.4. Strafrechtelijk handhaving

Met het strafrechtelijk handhaven hebben boa's een zelfstandige bevoegdheid om per situatie te bepalen hoe te handelen. Burgers zijn over het algemeen goed aanspreekbaar. Soms worden waarschuwingen gegeven of wordt de overtreder in de gelegenheid gesteld om direct de overtreding op te heffen. Bij herhaling wordt direct een proces-verbaal uitgeschreven. In veel situaties is het uitschrijven van een proces-verbaal niet mogelijk. Bijvoorbeeld wanneer er geen sprake is van heterdaad of wanneer objectief bewijs ontbreekt.

7.5. Nieuw beleid en regelgeving

In 2023 is de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving Waterland 2021 alsmede de Algemene Plaatselijke Verordening Waterland 2021 in werking getreden. In 2023 is er per onderdeel bijgehouden of er iets gewijzigd dient te worden in deze verordeningen. Deze wijzigingen zullen worden doorgevoerd in 2024, zodat de up to date blijven met de laatste jurisprudentie, nieuwe of gewijzigde regelgeving en ontwikkelingen in den landen.

7.6. Capaciteit boa's en vergunningverlening 2023

Vergunningverlening	Verwachte Uren 2022
Vergunningverleners	1.800
Beleidsmedewerker APV	1.250
Boa's	7.350
TOTAAL	10.400

7.7. Cijfermatige inzet 2023

Inzet boa's	Aantal zaken
Fiscale* aankondigingen	115
Mulder* aankondigingen	696
Waarschuwingen	350
Wegslepen auto's	11
Verwijderen voorwerpen	69
Bezwaarzaken	47

*fysieke handhaving op het voldoen van de belastingplicht.

*Administratiefrechtelijke handhaving op het voldoen van de belastingplicht

1. Speerpunten

Jeugdoverlast
Afval
Evenementen
Overlast op en rondom het water
Vuurwerkoverlast
Verkeersoverlast
Ondermijning

TOELICHTING

25 meldingen
93 meldingen
4 meldingen
107 meldingen
27 meldingen
215 meldingen
geen meldingen bekend

Horeca&leeftijdscontrole	9 controles
Parkeren	215 meldingen
Airbnb	2 meldingen
Overig	171 meldingen

In 2023 zijn er daarnaast 15 fietswrakken, 3 aanhangers, 32 bootwrakken en 4 scooters verwijderd uit de openbare ruimte door de boa's.

7.8. Ondernijning

In het afgelopen jaar hebben er drie integrale controles plaatsgevonden in samenwerking met ODIJ, politie, Liander en de Veiligheidsregio. Is er een plan van aanpak opgesteld met betrekking tot de weerbaarheidsscan binnen de gemeente. Er zijn voor verschillende afdelingen bewustwordingssessies georganiseerd. En is er door middel van een groot bord, flyers en de krant bekendheid gegeven aan Meld Misdaad Anoniem (nu MeldM).

7.9. Parkeren

In de gemeente Waterland is er een Verordening parkeerbelastingen gemeente Waterland 2022 van toepassing. Op basis daarvan wordt er uitsluitend op Marken parkeerbelasting geheven. De parkeerbelasting ziet op het parkeren van een voertuig op kenteken en belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning of ontheffing voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning of ontheffing aangegeven plaats en wijze.

Op basis van artikel 231 Gemeentewet heeft de heffingsambtenaar aan de boa's, ondersteunend boa's en stagiaires mandaat verleend tot het opleggen van naheffingsaanslag parkeerbelasting en opleggen van de niet betaalde aanslag parkeerbelasting.

7.10. Preventie- en Handhavingsplan Alcohol

In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en drugs 2019-2022 is in hoofdstuk 6 uiteengezet welke toezicht en handhavingsacties worden uitgevoerd. Deze voeren wij met inachtneming van de Nota uit. Dat betekent concreet dat:

- Jaarlijks 80% van alle vergunde horecabedrijven gecontroleerd worden.
- Minimaal 8 keer per jaar een leeftijdsgrenzencontrole plaatsvindt.

De basiscontroles zijn zoals verwacht uitgevoerd met wisselend succes. De leeftijdsgrenzencontroles willen we volgend jaar verplaatsen naar het verenigingsleven.

7.11. Evenementen

Tijdens grote en kleine evenementen vervult de gemeente een toezichthoudende rol. Zij werkt daarin samen met diverse (keten)partners. Dit betekent dat wij onder andere de naleving van de vergunningsvoorschriften, de (verkeers)veiligheid, de geluidsproductie (ODIJ) en de brandveiligheid (VRZW) controleren. Met een artikel 35 ontheffing van de Alcoholwet mag tijdens een evenement alcohol geschonken worden buiten de horecagelegenheid. Als er geen ontheffing is verleend, wordt gecontroleerd of er geen alcohol wordt geschonken. Als er wel een ontheffing is verleend, wordt de naleving van de ontheffingsvoorschriften gecontroleerd en steekproefsgewijs een leeftijdscntrole uitgevoerd.

Tijdens grote evenementen is er een veiligheidsoverleg waarin het evenement wordt gemonitord door de gemeente, hulpdiensten en organisator. Tijdens het overleg wordt het verloop van het evenement besproken. Ook wordt geanticipeerd op mogelijke problematiek en proactief gehandeld om mogelijk te verwachte problemen te voorkomen.

In 2023 zijn de volgende vergunningen afgegeven en gecontroleerd:

evenementen	<i>Aantal zaken</i>	<i>Toelichting</i>
Vergunde evenementen	70	In 2023 zijn er 70 evenementen vergund. Door de corona maatregelen voorgaande jaren was de verwachting dat het aantal aanvragen en ook het aantal evenementen sterk zou stijgen in 2022. In 2022 viel dit echter mee. In 2023 is er echter een verdubbeling te zien van de vergunde evenementen.
Art. 35 ontheffingen	45	
Exploitatie- en alcohol-vergunningen	15	

8. Handhavingspartners

8.1. Samenwerkingsrelaties

Vanaf 2005 hebben gemeente Waterland en Omgevingsdienst IJmond een samenwerkingsrelatie.

Per 2017 is de gemeente Waterland toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond. Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst bestaat uit de portefeuillehouders Milieu van de gemeenten die zijn toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling en de gedeputeerde van de provincie Noord Holland. Vijf maal per jaar vergadert het Algemeen Bestuur. Ambtelijk is er een contactpersoon bij zowel de Omgevingsdienst IJmond als bij de gemeente Waterland aangewezen als eerste aanspreekpunt. De Omgevingsdienst voert onder andere het Basistakenpakket milieu uit. De takenpakketten zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Daarnaast staat in de DVO ook hoe de samenwerking en afstemming van de werkzaamheden zijn georganiseerd. Deze samenwerking en afstemming van de werkzaamheden tussen de gemeente Waterland en de Omgevingsdienst IJmond vindt zowel bestuurlijk als ambtelijk plaats.

De Omgevingsdienst IJmond is volledig gemandateerd om handhavend op te treden namens de gemeente Waterland. De Omgevingsdienst volgt daarbij de landelijke sanctiestrategie. Voordat over wordt gegaan op bepaalde beschikkingen (zoals last onder dwangsom), vindt er altijd bestuurlijke afstemming plaats met Waterland. Informeel zijn er ook afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst. Zo worden de asbest- en sloopmeldingen die binnenkomen bij de Omgevingsdienst ambtelijk gedeeld met de gemeente.

Vanuit de Wabo is de Omgevingsdienst IJmond de handhavingspartner waar in 2023 verreweg het meeste mee is samengewerkt. De samenwerking en afstemming van werkzaamheden is in 2023 naar grote tevredenheid verlopen. De lijnen tussen de Omgevingsdienst IJmond en de gemeente Waterland waren kort en afspraken werden nagekomen. Zo werden rapportages bijvoorbeeld tijdig aangeleverd en leverde de Omgevingsdienst een actieve bijdrage aan de handhavingssamenwerking.

8.1.1. Handhavingsoverleg

Met andere bestuurlijke handhavingpartners heeft de gemeente formeel geen afspraken gemaakt. Er wordt wel maandelijks informatie uitgewisseld tijdens het integrale handhavingsoverleg. Hieraan nemen verschillende medewerkers van de gemeente, de Omgevingsdienst en de wijkagent deel. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is agenda-lid. In dit overleg kunnen bestuurlijke handhavingpartners integrale c.q. risicovolle situaties inbrengen. Indien een gecoördineerde integrale aanpak van meerdere partners nodig blijkt wordt hiervoor een aparte projectgroep voor opgezet.

8.1.2. Strafrechtelijke handhaving

De gemeente Waterland heeft vanuit de Wabo zeer zelden te maken met strafrechtelijke handhaving. Daar zijn dan ook geen speciale afspraken voor afgesloten. Bij zaken die de Omgevingsdienst aandraagt aan het Openbare Ministerie (OM) vindt altijd afstemming plaats tussen de Omgevingsdienst en het OM over het vervolg van deze zaken.

8.1.3. Provincie en Ruimtelijke Plannen

Gemeente Waterland heeft op dit moment geen regulier overleg met de Provincie Noord-Holland. De beleidsmedewerker gemeente Waterland hebben direct contact met beleidsmedewerkers van de Provincie, vragen vinden plaats op basis van casuïstiek.

8.1.4. Bijeenkomsten Laag Holland

Vanuit de Provincie Noord-Holland vinden er bijeenkomsten plaats voor de N2000 gebieden in Laag Holland. Aangezien het behoud van natuur en landschap hoog in het vaandel van ons college staat nemen wij actief deel aan deze bijeenkomsten. Het gaat hierbij om toezicht op verstoring, het dumpen van afval, loslopende honden en te hard varen in onder meer het Varkensland (Natura 2000 gebied dat ligt achter de kern Watergang).

8.1.5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

De VRZW wordt ingezet voor advisering op het gebied van externe veiligheid bij de uitvoering van VTH-taken. De VRZW adviseert over brandveiligheid bij vergunningverlening met betrekking tot bouwen en evenementen. De Brandweer kan hierbij het advies geven wel of geen toezicht te houden en te ondersteunen bij toezicht, indien van toepassing. Er zijn in 2023 weer gecoördineerde handhavingsacties geïnitieerd, waaraan onze gemeentelijke toezichthouders hebben deelgenomen.

8.1.6. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst

De GGD kan worden ingeschakeld om advies in te winnen op het gebied van medische milieukunde. Deze nieuwe discipline kijkt naar de invloed die milieuverontreiniging heeft of kan hebben op de volksgezondheid. Dit thema is de laatste jaren in Nederland een steeds grotere rol gaan spelen in het realiseren van een kwalitatieve leefomgeving. Het advies van de GGD kan helpen door gezondheidsrisico's ten gevolge van verontreinigingen te voorkomen of tenminste te beperken.

Het afgelopen jaar is hier ook advies ingewonnen hoe om te gaan met gemeentelijke beleid op het gebied van de covid-19 pandemie die in begin van het jaar nog zeer actueel was.

8.1.7. Informatie-uitwisseling en AVG

Aandachtspunt blijft een goede informatie-uitwisseling tussen verschillende diensten en ketenpartners onderling. De actualiteit van de data is daarbij het voornaamste item. De AVG is hierin verankert door het hebben van een Functionaris Gegevens Bescherming.

9. Kwaliteitsborging

9.1. Verordening kwaliteit VTH gemeente Waterland

In 2016 heeft de raad de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht gemeente "Waterland" vastgesteld. Deze verordening beschrijft op welke wijze de gemeente de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving borgt. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de taken die de gemeente zelf uitvoert en de taken die zijn belegd bij de Omgevingsdienst IJmond. Voor de taken die zijn belegd bij de Omgevingsdienst gelden de landelijke kwaliteitscriteria 2.2 als norm. In hun jaarverslag delen zij mee of zij voldoen aan deze criteria.

Voor de taken die door de gemeente zelf worden uitgevoerd geldt dat burgemeester en wethouders nader kunnen bepalen hoe de kwaliteit geborgd wordt. Voor deze vorm is gekozen omdat de gemeente in haar huidige omvang te klein is om te kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2.

9.1.1. Aanwezigheid van vakmanschap

Om een zo goed mogelijk product te kunnen leveren, is vakmanschap nodig. In de kwaliteitscriteria wordt vakmanschap geadresseerd in termen van voldoende opleiding, ervaring, kennis en het onderhouden en borgen daarvan. In Waterland wordt deels van de landelijke kwaliteitscriteria afgeweken. De grootste afwijkingen zijn die van de eis om minimaal twee medewerkers op ieder specialisme in huis te hebben en de aanwezigheid van specifieke opleiding en kennis. In beide gevallen is er in de regel onvoldoende werkaanbod om een tweede medewerker in dienst te nemen of een bepaald specialisme in huis te halen. Dit houdt echter wel in dat bij (onverwachts) uitval van personeel of de vraag naar activiteiten waarvoor geen specialisten in huis zijn, de gemeente afhankelijk is van externe inhuur. Hoewel de kwaliteit van de uitvoering momenteel voldoende geborgd wordt, is de gemeente wel bijzonder kwetsbaar in haar huidige omvang.

Binnen elke gemeentelijke organisatie bestaat op persoonsniveau een functiescheiding tussen vergunningverlening enerzijds, en toezicht en handhaving anderzijds. Hierbij mogen vergunningverleners niet worden belast met toezicht en handhavingstaken en andersom. De scheiding op persoonsniveau geldt voor generieke deskundigheid, waarbij specialistische en juridische deskundigheden zijn gescheiden op objectniveau. Zo mag een specialist die advies heeft uitgebracht in het vergunningenproces, geen advies opstellen voor hetzelfde dossier in het toezicht- en handavingsproces. Deze functiescheidingen waarborgen objectiviteit tijdens de uitvoering van VTH-taken, door het onmogelijk te maken dat eenzelfde persoon tweemaal een oordeel kan vellen in hetzelfde VTH-proces. Door deze scheidingen is het echter wel belangrijk dat regelmatig afstemming en overleg plaatsvindt tussen de afdelingen tijdens de overdracht van dossier

Gemeente Waterland

Bezoekadres: Pierebaan 3, 1141 GV Monnickendam

Postadres: Postbus 1000, 1140BA Monnickendam

Telefoonnummer: (0299) 658 585

E-mail gemeente@waterland.nl

Contactpersoon: Demi AI

Opgesteld: Demi AI

Beeld: Beeldbank gemeente Waterland